नुद्वास्य कपालान्युद्वासयेत् । ततो दक्षिणाग्नेरुल्मुकमादाय पात्रीशृतावदानपला-
शपत्त्रनलिकासनदण्डशिक्याद्युपयुक्तं सर्वमादाय ब्रह्मयज्ञमानाग्नीद्धर्यवः सपत्नीका
उदीच्यां दिशि चतुष्पथे गत्वा तत्र परिसमूहनादि कृत्वा तमानीतमुल्मुकमुदङ्मुख
उपसमादधाति[1] · तस्य पुरस्तात्प्रत्यङ्मुखौ ब्रह्मयज्ञमानौ पूर्ववदुपविशतः तयो-
रुत्तरतो ब्रह्मा दक्षिणो यज्ञमानः · ततोऽध्वर्युरग्निं परिस्तीर्य समिधमाधाय पला-
शपत्त्रे सर्वेषां पुरोडाशानामतिरिक्तवर्जितानामुत्तरार्धात्सकृत्सकृदवदाय प्राण-
दानं कृतं चेदत्रोपस्ताराभिघारावपि कृत्वा तस्मिन्नग्नौ जुहोति एष ते रुद्र
भागः सह स्वस्रेति इदꣳ रुद्राय · अक्तेषु मिश्रणमिति (११) अञ्जनं प्राणदानम्
तद्धि प्राग्विकल्पेन विहितम् अक्तान्वेति (८) तत्राक्तेषु कृतप्राणदानेषु
पुरोडाशेषु मिश्रणमुपस्तारप्रत्युपस्तार[णं] सर्वं कुर्यात् स आज्यस्योपस्तीर्येत्यु-
पस्ताराभिघारौ प्रकृत्य सैषाज्येन मिश्राहुतिर्हूयतऽइति (१.६.१.२१) श्रुतेर्मिश्रण-
शब्देनोपस्ताराभिघारावुच्येते । ततोऽतिरिक्तं पुरोडाशमुत्तरस्यां दिशि गत्वा
आखूत्करे करोति आखुभिरुत्कीर्णे पांसुराशौ प्रवेशयति अन्तर्हितं करोतीत्यर्थः
एष ते रुद्र भाग आखुस्ते पशुरिति मन्त्रेण · सर्वेऽपि तत्र सह गच्छन्ति · ततः
प्रत्यागम्याव रुद्रमदीमहीति सर्वे जपन्ति · ततः सर्वे दक्षिणपाणिना सव्यानूबू-
न्कुर्वन्तः सर्वेऽग्निं प्रदक्षिणं त्र्यम्बकमिति त्रिः परियन्ति सकृन्मन्त्रः वारद्वयं
तूष्णीम् · ततोऽनेनैव मन्त्रेण प्रदक्षिणं हस्तेनैव दक्षिणानूबून्कुर्वन्तोऽग्निं त्रिः
परियन्ति · नात्रापसव्यकरणम् अविहितत्वात् · यज्ञमानकुमार्यश्चोत्तरेण त्र्यम्बक-
मिति मन्त्रेण पतिवेदनमित्यनेनोभयविधमपि परिगमनं सहैव कुर्वन्ति पति-
कामाः सौभाग्यकामा वा वचनात्कुमार्या अपि मन्त्रपाठः । ततो रौद्रान्पुरो-
डाशान्यज्ञमानोऽञ्जलौ कृत्वा ऊर्ध्वास्तथा उत्क्षिपति यथोर्ध्वमुखोऽपि गौर्न प्रा-
प्नोति · तान्क्षिप्तानधस्तात्पततो यज्ञमानः पुनरञ्जलिना प्रतिगृह्णाति पततो
धारयतीत्यर्थः यदा ग्रहीतुं न शक्नोति तदा यावन्तो भूमौ पतितास्तावतामुप-
स्पर्शनं करोति · ततः पुरोडाशान्समं विभज्य शिक्ययोः कृत्वा ते च शिक्ये
वंशयष्ट्यां कुपे यज्ञियवृक्षदण्डे वंशपात्रद्वययुक्ते वेणुनिर्मितभाजनद्वययुक्तो

---

१) sic! गच्छन्ति तत्र परि° ?